

■ Набавка и монтажа производне опреме за два БТО система на ПК „Радљево“

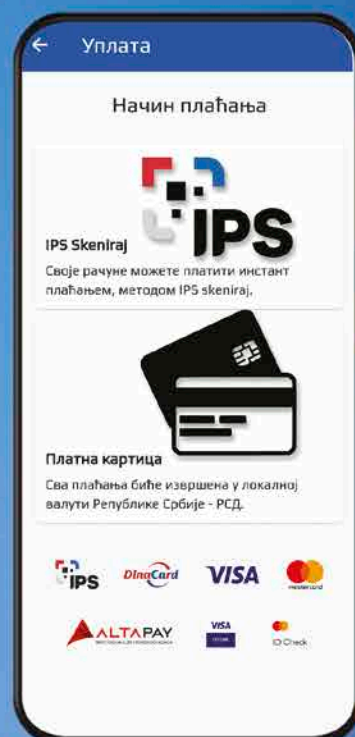
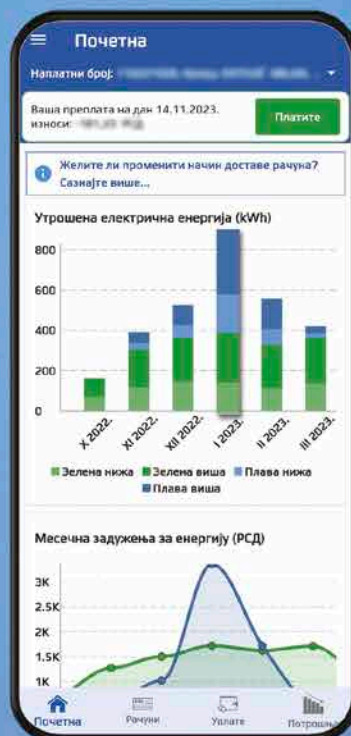
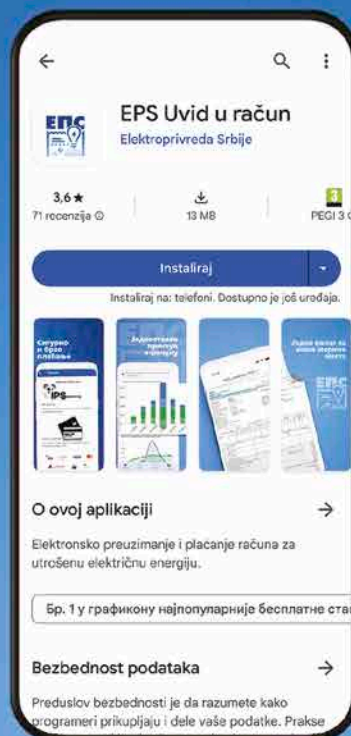
Нови системи сигуран пут до угља

Нова
мобилна
апликација

ЕПС Увид у рачун

На једном месту
можете преузети и
платити рачун,
пратити уплате и
статистику потрошње
три године уназад.

Скенирај
и преузми

Садржај

05

из епс групе

Одржана Скупштина ЕПС АД
**Добар
резултат**

09

актуелно

Завршен ремонт тамнавског
Постројења за прераду угља
**Нови радни точак и кашике
на депонијској машини**

10

Багер Ц 700 на
површинском копу Поље „Е“
Увек у специјалној мисији

12

репортажа

На терену са Монтажном групом
„Метала“ у јеку ремонта
На реду је „ведричар“

14

Радови „Колубариних“ инжењера на
симпозијуму „Рударство 2024“
Стручно усавршавање – сигурно улагање

17

локални мозаик

Управни послови МУП-а Лазаревац
пресељени у обновљени објект
**Осам нових шалтера
за издавање докумената**

19

Полазници „Синкопиних“
радионица
Они долазе

20

временплув

О Миловану Лазаревићу,
народном посланику
Заборањени српски Цицерон

05

Одлука Надзорног одбора ЕПС АД

Душан Живковић именован за генералног директора

06

Набавка и монтажа производне
опреме за два БТО система
на ПК „Радљево“

Нови систем - сигуран пут до угља

08

„Тамнава-Западно поље“

Реконструкције и ремонти система

импресум

ЕНЕРГИЈА
КОЛУБАРА

ИЗДАВАЧ: ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ АД, Балканска 13, Београд
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО

ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР: Душан Живковић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Тања Крстонијевић,

РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Наталија Живковић, ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Ана Павловић,

ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК: Милош Павловић, УРЕДНИК ФОТОГРАФИЈЕ: Милан Цвијетић,

АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Карађорђева 37, 11550 Лазаревац, ТЕЛЕФОНИ: 011 735 5086, 735 5089, Е-МАИЛ: redakcija@rbkolubara.rs, WEB SITE: www.rbkolubara.rs,

НАСЛОВНА СТРАНА: Милан Цвијетић, ЛОГОТИП: Милош Павловић, ШТАМПА: Три „О“ д.о.о. Аранђеловац, ТИРАЖ: 3.500

Први број листа РБ „Колубара“, под називом „КОЛУБАРА“, изашао је из штампе 24. септембра 1960. године. Од 15. новембра 2017. носи назив „ЕПС ЕНЕРГИЈА КОЛУБАРА“

Већи удео зелене енергије за нови ЕПС

Ветропарк „Костолац“ прави је пример како стара рударска одлагалишта могу да се искористе за пројекте обновљивих извора енергије. Овим пројектом и соларном електраном „Петка“, која се гради на оближњем старом пепелишту, стварамо услове за једну нову „Електропривреду Србије“ – рекла је Дубравка Ћедовић Хандановић, министарка рударства и енергетике, 21. маја, после обиласка радова на изградњи ветропарка „Костолац“, првог ветропарка ЕПС-а. Она је обишла радове на локацијама будуће ветроелектране Ћириковац и Кленовник са Душаном Живковићем, в. д. генералног директора ЕПС АД, и градоначелником Пожареваца Сашом Павловићем.

– Министарство рударства и енергетике ће, као и до сада, будно пратити наставак градње ветропарка. Било је одређених кашњења због померања рокова пројектовања. Држава је свој

посао када је реч о дозволама за сада завршила и сада је на извођачу да радове заврши у предвиђеном року. Завршене су све саобраћајнице и приступни путеви, а у току су радови на темељима и платформама. Део опреме је већ стигао, а остатак је на путу из Шпаније, Турске и Кине. Очекујемо да монтажа стубова, елиса и ветрогенератора почне на лето

како бисмо почетком наредне године имали нови ветропарк на мрежи – рекла је Ћедовић Хандановић.

Душан Живковић је нагласио да ће ветропарк од 20 ветрогенератора, снаге 66 MW, производити електричну енергију за 30.000 домаћинстава.

– Инвестиција је вредна 144 милиона евра, од којих 32,2 милиона издваја ЕПС,

бесповратна средства ЕУ износе 30 милиона, док је 80 милиона зајам KfW банке уз грант од 1,8 милиона евра. Овај пројекат део је промена производног портфолија ЕПС-а, односно део једног од најважнијих развојних задатака компаније, а то је увећање удела обновљивих извора енергије – рекао је Живковић.

Саша Павловић подсетио је да је ветроелектрана само један од пројеката које реализују Министарство рударства и енергетике и ЕПС у том делу Србије.

– Много је инвестиција већ реализовано, а више њих је у току, попут новог блока Б3 у ТЕ „Костолац Б“ и прво значајно проширење енергетских капацитета дешава се управо у Костоцу. Дугујемо и велику захвалност Влади Србије и Министарству рударства и енергетике за изградњу трафостанице „Пожаревац 2“ – изјавио је Павловић.

Р. Е.

Захвалница ЕПС-у

Електропривреда Србије АД добитник је захвалнице Параолимпијског комитета Србије за подршку коју годинама пружа кровној националној организацији за спорт особа са инвалидитетом и тиме игра кључну улогу у пружању помоћи нашим спортистима на њиховом путу ка успеху.

На свечаној седници Скупштине Параолимпијског комитета Србије, одржаној 16. маја, Радовану Станићу, извршном директору за снабдевање у ЕПС АД, захвалницу је уручио Зоран Мићовић, председник комитета.

За најуспешнијег спортисту Параолимпијског комитета Србије проглашен је Филип Граовац, освајач златне медаље у бацању

чуња на Светском првенству у Паризу. Награду је у његово име примила Марина Васковић, атлетски тренер, а признање је уручио Радован Станић.

Наши параолимпијци су до сада остварили изванредне резултате на претходним Параолимпијским играма, као и светским и европским првенствима, освојивши 56 златних медаља, 53 сребрне и 57 бронзаних медаља.

Деценијама уназад ЕПС је поуздан партнер развоју науке, спорта, културе, а посебно је важна сарадња са Параолимпијским комитетом Србије, нарочито у години у којој се одржавају Параолимпијске игре у Паризу.

Р. Е.

■ Прва ЕПС-ова соларна клупа у Убу

Решење за зелену енергију

Електропривреда Србије АД је у оквиру кампање „Послујмо зелено“ 29. маја поставила прву соларну клупу у спортско-рекреативном центру у Убу.

Инсталиране соларне плоче омогућавају ефикасно коришћење енергије сунца. Клупа је опремљена УСБ прикључцима за пуњење мобилних телефона, има приступ бесплатном интернету, као и системе са

сензорима за температуру, влажност ваздуха, ваздушни притисак, амбијенталну буку и праћење нивоа угљен-диоксида.

Ово је прва од осам соларних клупа које ће ЕПС у наредном периоду поставити у градовима широм Србије у намери да, осим подстицања коришћења обновљивих извора енергије, подржи развој иновативних решења и чистих технологија.

Р. Е.

Душан Живковић именован за генералног директора

Надзорни одбор Акционарског друштва „Електропривреда Србије“ именован је 15. јуна Душана Живковића за генералног директора компаније.

Као инжењер електротехнике, Живковић поседује више од 30 година искуства на пословима инвестиција, финансирања, инжењеринга, пројектовања енергетских система, као и система за управљање и њиховој имплементацији у „Електропривреди Србије“. Он је у законском року именован за генералног директора, с обзиром да је на функцију вршиоца дужности постављен 15. јуна 2023. године.

Именовање генералног директора је почетак формирања

извршног менаџмента који ће у тесној сарадњи са Надзорним одбором оперативнио руководити компанијом и, између осталог, имплементирати План трансформације компаније, који је усвојен 13. јуна.

Скупштина „Електропривреде Србије“ усвојила је План трансформације компаније којим су дефинисане промене организационе структуре и унапређење оперативних и финансијских процеса, без смањена буџета зарада. Усвајањем Плана трансформације највеће енергетске компаније, Србија је испунила важан структурни репер у оквиру аранжмана са Међународним монетарним фондом. Промене у организационој структури усмерене су, између осталог, на унапређење дигитализације пословних процеса и услуга уз повећање безбедности система и података, ефикасније управљање инвестицијама и људским ресурсима. Структурне промене биће спроведене дуж целог система уз прецизно дефинисане процедуре и

одговорност. Циљ планираних реформи је да „Електропривреда Србије“ постане тржишно оријентисана, профитабилна компанија усмерена на повећање задовољства купаца и остваривање циљева Зелене агенде. Реализацијом Плана трансформације, ЕПС ће до 2030. године унапредити оперативне перформансе како би у наредним годинама могао да парира најразвијенијим компанијама попут оних у Европској унији. До тада, предвиђена је реализација значајног инвестиционог циклуса

уз смањење трошкова. У току је формирање Канцеларије за трансформацију, коју ће чинити запослени ЕПС и спољни експерти који су препознати као лидери у свом домену, а која ће имати задатак да имплементира План трансформације.

Уз подршку запослених и уз њихово активно учешће у спровођењу Плана трансформације и структурних промена, ЕПС ће створити услове за дугорочну добробит и успех компаније и сваког запосленог.

Р. Е.

Скупштина Акционарског друштва „Електропривреда Србије“ усвојила је 31. маја Извештај о реализацији Трогодишњег плана пословања за први квартал 2024. године, према којем је добит компаније 28,3 милијарде динара, што је дупло више у односу на план и за пет одсто више у односу на 2023.

Дубравка Ћедовић Хандановић, министарка рударства и енергетике и представник оснивача у Скупштини ЕПС АД, истакла је да су у првом кварталу, осим добрих финансијских показатеља, остварени стабилни резултати у производњи енергије и угља који су у складу са планом, а да је производња откривке била већа за 11 одсто у односу на 2023. годину.

– Напредак у производњи откривке у РБ „Колубара“ је девет одсто у односу на 2023, резерве

■ Одржана Скупштина ЕПС АД

откривеног угља у овом делу ЕПС-а веће су од плана, што је предуслов за већу производњу угља – рекла је Ћедовић Хандановић. – И приходи су на стабилном нивоу, али морамо додатно да убрзамо рад на пољу инвестиција, да буду ефикасније и реално планиране. Неопходно је да реализација инвестиција

буде боља, јер сада није на задовољавајућем нивоу.

ЕПС је у првом кварталу забележио стабилне приходе, а у трговини електричном енергијом на слободном тржишту остварен је профит од 44 милиона евра. У прва три месеца производња енергије је била на нивоу плана, а

у структури производње хидроелектране са ОИЕ учествовале су са 36,9 одсто, термоелектране са 60,6 одсто, а Панонске ТЕ-ТО са 2,5 одсто.

Ћедовић Хандановић је нагласила да је у наредном периоду пред ЕПС-ом низ изазова, јер са смањењем цене електричне енергије за привреду следе и мањи приходи, током лета је очекивано нижи ниво хидрологије, а не треба занемарити ни актуелне ремонте који, такође, имају своје ризике по пословне резултате. Она је указала да је неопходно додатно смањити трошкове због плана реструктурирања, што ће допринети повећању ефикасности и продуктивности.

Седници Скупштине, осим чланова Извршног одбора, присуствовали су и чланови Надзорног одора ЕПС АД.

Р. Е.

Нови системи – сигуран пут до угља

Милан Благојевић

Најзахтевнији су радови на багеру који ће бити ангажован на Првом БТО систему. Само на његовој монтажи ради више од 70 људи разних специјалности. Ово је један од најважнијих управљивих система који ће омогућити експлоатацију угља на „Радљево“ у пуном обиму, јер без откривке немамо ништа

милиона евра. Одлагач тежине око 1.700 тона процењен је на 25 милиона евра, док је систем трачних транспортера, чије су траке широке два метра, процењен на 45 милиона евра. Радове изводи више компанија и подизвођача међу којима су „Јужна Бачка“, „Гоша Фом“, „Гоша Монтажа“, ФАМ, немачко-кинеска компанија „Kohn“ и различите српске фирме. Очекује се да послови на систему трачних транспортера буду завршени крајем јуна, а монтажа роторног багера и одлагача према плану требало би да буду готове до краја 2025. године.

Како објашњава Дарко Даничић, пројект-менаџер, најкомплекснији су радови на багеру, на коме је тренутно ангажовано више од 70 људи.

– Непредвиђене околности које су у почетку отежавале рад на пројекту, као што је рат у Украјини због кога је успорена набавка материјала а неколико компанија учесница у послу је променило власнике, сада су превазиђени. Електроопрема за багер је стигла. Што се тиче конструкције, све од крупне опреме биће на плацу до краја јуна. Мали број наших произвођача може да прихвати овако захтевне склопове конструкције, тако да је било потребно време да се уђе у начин производње ове специфичане габаритне опреме. Тренутно се ради на заваривању доње градње, а почело је и заваривање платформе – то су кључни и велики делови који се налазе на плацу – рекао је Даничић.

Истовремено ће бити монтиране и конструкција претоварног уређаја и стрела

баласта, а до краја јуна очекује се да из фабрике стигне и стрела радног точка. Како наглашава Даничић, изазов ће бити обрада стазе куглбана, односно радиаксијални лежај, јер је тих машина мало – у Европи их има неколико, од којих је једна у „Металу“ и та је већ заузета на половном багеру.

Кад дође до монтаже платформе, онда се монтира и електроопрема. Преостаје само

Огромна улога „Метала“

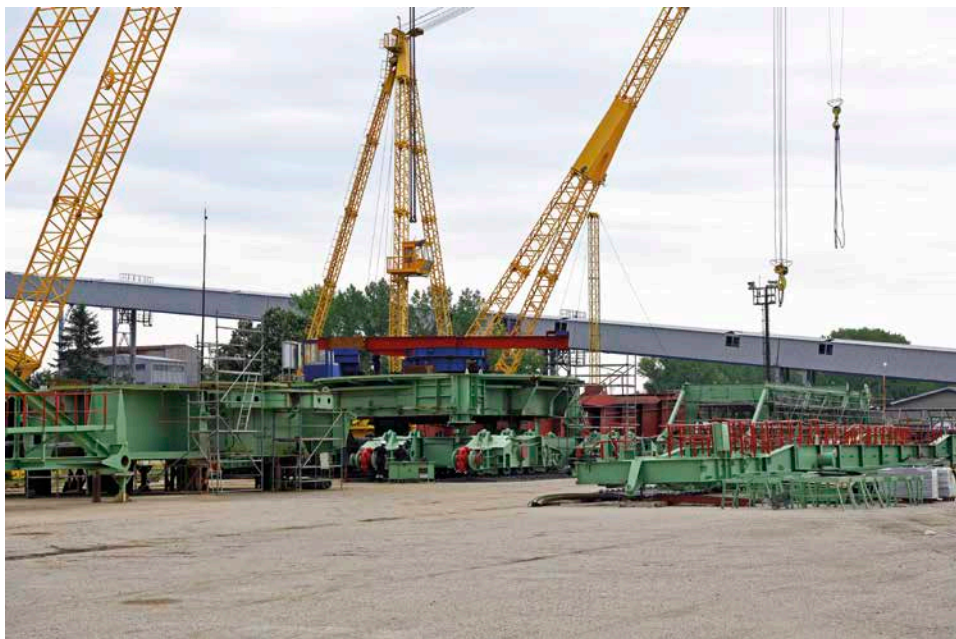
Благојевић истиче да послове на монтажи обавља добра, пробрана екипа људи „Метала“, заједно са шефом радилишта Дејаном Војиновићем, која има довољно знања да посао обави квалитетно. Регенерација опреме се ради у погону „Метала“, а сва нова техничка решења се пројектују у њиховом Пројектно-конструкционом бироу на чијем челу је Александар Рожа и без чије помоћи сигурно не би било могуће све захтеве имплементирати у модернизовану справу. Како би овај багер био што боље прилагођен условима који га очекују на коповима „Колубаре“, од изузетног значаја је искуство и знање колеге Драгана Новаковића, који даје конкретне савете и смернице.

Шеф радилишта Дејан Војиновић испред „Метала“ један је од људи које смо затекли на терену. Објашњава нам да је завршена машинска обрада обртне платформе и да је на реду обрада радне лајсне на доњој градњи. Задовољан је како посао одмиче, иако изненадне високе температуре додатно замарају и отежавају рад.

Запослени на површинском копу „Радљево“ с нестрпљењем очекују завршетак два велика инвестициона пројекта, формирање два БТО система за скидање откривке, који ће бити од виталног значаја за енергетски сектор, како за Рударски басен „Колубара“ тако и за целу Србију.

Велике металне конструкције, једна у плавој, друга у зеленој боји, леже попут распакованог киборга на монтажном плацу „Тамнава-Западог поља“ у Каленићу и на помоћном плацу у Радљево, чекајући да буду склопљене и покажу се у својој пуној снази.

Први БТО систем сачињаваће роторни багер чија је вредност процењена на 35,5

део контрукције који се монтира на крају, али ће он благовремено стићи, у складу са тиме како буду одмицали радови.

Рок за израду багера је крај следеће године, када је и планирано да буде тестиран заједно са одлагачем и транспортерима. Одлагач је касније уговорен, а детаљни инжењеринг је завршен почетком јуна. За почетак јула планиран је фабрички пријем доње градње, као и возних механизма које производи „Гоша Фом“, тако да монтажа крајем седмог месеца може да почне пуним интензитетом. Багер и одлагач ће бити састављени отприлике у исто време, што је добро, како оцењује наш саговорник, јер се заједно пуштају у рад. Радови на транспортерима су при крају. Изводе се мањи радови попут поправке ситних делова, електропробе, фарбање и преостала завршна тестирања.

– Тренутно се ради на анексирању уговора за транспортере, иако је он скоро завршен. Међутим, коп се није развијао како је првобитно најављено, тако да не можемо да монтирамо транспортере на предвиђеном делу трасе. Сва опрема је испоручена, све што је могло да се монтира већ је монтирано, тако да је посао практично приведен крају – прича Даничић.

У ЕПС-у ће ово бити четврти скоро идентичан систем – као Други БТО систем на „Тамнава-Западном пољу“, Седми систем на „Пољу Е“ и систем у Костолцу. Његов капацитет је 6.600 кубних метара на сат, а сам рад зависиће од расположиве технологије копања, прослојака и осталих фактора технолошке природе. Када Други БТО систем почне са радом, заједно са постојећим системом на „Радљеву“ имаће половину капацитета Првог БТО система, што јасно говори о моћи роторног багера тежине око 3.500 тона.

– Ово је један од најважнијих управљивих система који ће омогућити да дође до експлоатације угља на „Радљеву“ у пуном

обиму, јер без откривке немамо ништа. Морамо што пре да отворимо угаљ који ћемо моћи да експлоатишемо и ово је први, најважнији корак ка том циљу – закључује Даничић.

Други БТО систем биће састављен од половног немачког багера SchRs 630/10x27, тежине око 1.650 тона, чија је процењена вредност између 14 и 15 милиона евра. Вредност половног одлагача AR-4000/1600 тежине 900 тона је око осам милиона евра, а систем трачних транспортера са тракама ширине 1,6 метара процењен је на око 30 милиона евра. Радове на целом систему изводе запослени „Метала“, осим на једном делу опреме на систему трачних транспортера које саставља конзорцијум домаћих фирми. Планирани рок за завршетак радова на Другом БТО систему је такође крај 2025. године.

– Ревитализација и монтажа багера се одвијају према задатим плановима, а како се ради о Другом БТО систему његово пуштање

у рад је усклађено са почетком рада Првог БТО система – каже пројект-менаџер Милан Благојевић, који је и надзор на монтажи испред Центра за инвестициони развој и унапређење производње.

Реч је о справи која је у Немачкој свој радни век започела 1985. године, а од 2014. године багер није у функцији.

– Радимо комплетну дефектажу и на основу извештаја спроводи се регенерација опреме, али и замена свега што је дотрајало. Такође, врше се одређене техничке измене, препројектовање појединих склопова на основу одлука комисије за техничка питања, а које су донете како би се справа прилагодила условима рада у нашим коповима, а уједно и модернизовала. На пример, радићемо реконструкцију резних елемената, постојеће уљно подмазивање радиаксијалног лежаја мењамо и прелазимо на подмазивање на маст, јер се у нашој пракси показало као једноставније и боље. Хидродинамичке спојнице биће замењене еластичним, такође радимо унификацију са другим нашим справама. Електроопрема ће бити комплетно замењена новом и модернијом фреквентно регулисаном. Наравно, све је у планираном финансијском буџету – објашњава Благојевић.

Како су радници „Металове“ Монтаже ангажовани на ремонтима угљених система, монтажне активности на овој опреми су прекинуте до средине јула.

Преостала је набавка услуге дизалице велике носивости која ће, ако све буде по плану, бити ангажована у септембру. Чека се потписивање уговора за електронабавку, пошто се уграђује потпуно нова електроопрема, тако да ће багер у том смислу бити комплетно модернизован. Одлагач који се монтира на Радљеву је тренутно у фази регенерације возних елемената и за његову монтажу потребан је краћи временски рок.

С. Ђоковић Станковић

Посета министарке

Монтажни плац на коме се одвијају радови на изградњи опреме крајем маја обишла је министарка рударства и енергетике Дубравка Ђедовић Хандановић. Она је том приликом констатовала да су изградња два багера и пратећих система у РБ „Колубара“ један од највећих пројеката у енергетском сектору.

– Стављање у рад нових система за експлоатацију откривке обезбедиће додатну производњу у висини од 16 до 19 милиона кубика откривке на годишњем нивоу, чиме се стварају услови да од 2026. године започне експлоатација угља са копа „Радљево“ – подсетила је министарка и додала да је Влада Републике Србије посвећена одржавању и јачању рударског сектора и обезбеђивању бољих услова за раднике, док се од свих запослених очекује труд и посвећеност у повећању производње.

Реконструкције и ремонти система

Током последњих пет месеци угља је произведено више од планираних количина. На јаловинским системима приводе се крају радови у оквиру непланиране инвестиционе оправке „глодара 2000“ на Првом, и велике реконструкције на Другом јаловинском систему, као и ремонти багера на угљеним линијама

Преурањена инвестициона оправка „глодара 2000“ на Првом, активација јаловинских маса на Другом јаловинском систему и мајски ремонти машина на угљу у претходном периоду нису утицали на остваривање планиране производње лигнита на најпродуктивнијем „Колубарином“ угљенокопу „Тамнава-Западном пољу“.

– За првих пет месеци рада план производње овог копа је испуњен за два процента више од планираног, произвели смо око 4,5 милиона тона лигнита. Мања производња откривке највише је последица непланиране преурањене инвестиционе оправке „глодара 2000“ на Првом јаловинском систему где смо почетком априла стали са радом због кvara редуктора копања овог багера. Током маја имали смо застој од 23 дана на Другом јаловинском који је проузроковала појава клизишта на

одлагалиштима Првог и Другог јаловинског система и на одлагалишту копа „Радљево“ – рекао је руководилац погона Горан Томић.

Како Томић објашњава, на Другом БТО систему кретање јаловинских маса у потпуности је стабилизовано, промењена је технологија рада и у току су реконструкције система. А са кретањем „глодара 2000“ које се очекује крајем јуна, са радом ће почети и Први БТО систем, а у производни процес овај пут биће укључена само два одлагача.

– Планирано је да одлагач међуслојне јаловине прихвата јаловину са Другог БТО система како би добио додатне количине откривке због подграђивања одлагалишта и стварања услова за наставак радова на вишим етажама одлагалишта. Први БТО систем ће по кретању користити одлагалиште Другог БТО система и одлагалиште Система међуслојне јаловине, да бисмо одлагач и одлагалиште Првог уступили суседном копу „Радљево“ који нема где да одлаже масе – наглашава Томић, објашњавајући да је планирано да овај измењени начин рада јаловинских

система траје до краја ремонта Другог јаловинског који ће бити у октобру, тако да се од новембра очекује враћање старом режиму рада.

Томић напомиње да се због тих активности очекује смањена производња јаловинских маса током ове године, али да ова измена у технологији рада јаловинских система неће утицати на производњу угља, јер је захваљујући добром раду јаловинских система претходних година, као и током прошлих месеци, откривено више од 7,7 милиона тона лигнита.

■ Сезона ремонта

И ове године на већем броју машина ради се много у оквиру инвестиционе оправке. Запослени „Метала“ су завршили све планиране послове и 6. јуна је у производњу враћен ремонтан „глодар 1“ на којем је замењен редуктор кружног кретања. На најстаријој машини на копу, „ведричару“, радови су продужени до краја месеца због већег обима посла, који су обухватили санацију подливке која је била у веома лошем стању.

– Ове године је у оквиру традиционалног мајског ремонта багера на угљеним линијама прескочена инвестициона оправка багера „глодара 5“. Реч је о новијој машини на копу која нема пуно недостатака, а свакако ћемо неке неопходне послове на њој обавити током лета, па смо се сад концентрисали да се заврше ремонти на машинама на којима су били потребнији – рекао је руководилац погона додајући да у оваквим околностима повећаног обима посла највише дође до изражаја недостатак радне снаге на овом копу јер је нужно сваки посао планирати према броју радника и расположивој механизацији.

Нови делови за „глодар 2000“

Што се тиче кvara редуктора на „глодару 2000“, наш саговорник напомиње да није велико изненађење јер је реч о машини која на овом угљенокопу ради већ 29 година и запослени „Метала“ дају све од себе да као и досад све поправе. Како Томић истиче, годинама се боре да се набави нови редуктор копања, као и радни точак који је такође у лошем стању.

Добра вест је да нови радни точак стиже ових дана, испорука редуктора копања биће, такође, врло брзо, и остаје још да се покрене јавна набавка за електроопрему багера како би током следеће године све могло да буде замењено.

М. Павловић

Нови радни точак и кашике на депонијској машини

После неколико деценија замењени су и подни лимови и носачи код сипке Г-1 и бункера које она снабдева угљем

Дан пре планираног рока, 3. јуна, изведене су пробе на технолошким линијама у Дробилани, чиме је потврђено да је успешно завршен годишњи ремонт овог постројења. Том приликом проверен је рад свих линија, осим оне којом се издробљени угаљ узима са депоније и отпрема пут Обреновца, која је стартовала нешто раније – 31. маја, у складу с планом.

– Ремонтне послове смо званично почели 10. маја, али је депонијска машина, на којој је ове године изведена прва замена радног точка са пратећом опремом након 30 година експлоатације, стала са радом 28. априла. И у самом постројењу овога пута завршили смо велики посао на који се чекало скоро четири деценије. Реч је о замени подних лимова код сипке Г-1 и бункера које она снабдева угљем – рекла је Гордана Стојановић, технички руководилац Постројења за прераду угља и управљање квалитетом угља.

Како су се организовали да током ове инвестиционе исправке ураде и послове на које се чекало више деценија објаснио је Миодраг Танасковић, управник Постројења за прераду угља.

– Послове на најважнијим деловима опреме, као што су екстрактори и дробилнице, организовали смо пре формалног почетка ремонта. Ремонтована су три екстрактора, на једној дробилници је замењен ротор, а на све четири хабајући лимови. Вариоци и бравари су били на висини задатка и то нам је помогло да на обртном делу сипке Г-1 и на бункерима заменимо подне лимове и носаче, а на депонијској машини радни точак, редуктор и кашике заменимо новим – појаснио је Танасковић.

Он је додао да су све службе дале свој допринос и биле испомоћ у радовима оних других. Пре свега – први и веома важан посао

прања погона урађен је темељно за само два дана, што је омогућило да ремонтни послови могу несметано да почну.

Машински инжењер у преради угља Милосав Тишма истакао је да је због промене подних лимова на обртном делу сипке Г-1 било неопходно обавити и велике радове на екстракторима, што је захтевало улагање ванредног напора запослених у Машинској служби, који су радили по 12 сати дневно, као и сваког викенда. Према његовим речима, изводити радове на једном делу погона док други ради било је изузетно тешко због буке и прашине и утицаја на концентрацију људи. Али избора није било, јер су лимови били у веома лошем стању.

Пробе на депонијској машини урађене су 5. јуна, а током радова испоставило се да су сви завртњи на аксијалном лежају морали бити исечени и замењени новим како би се обавило вагање, односно утврђивање тежишта багера на крају. Поред тога што су запослени из „Метала“ направили нови радни точак, запослени „Монтаже“ су изводили радове на оба капитална посла.

Повратак у рад Дробилане, жиле куцавице тамнавских копова, донео је свим запосленима задовољство урађеним. У међувремену, „Помоћна механизација“ је максимално била укључена, а сви надзорници, пословође и шефови смена са тамнавских копова су се потрудили да, методом дисконтинуалног транспорта, спакују што више угља на депонију, скоро 200.000 тона.

На депонију за хомогенизацију је пре ремонта ускладиштено 170.000, а тада је на 3.000 квадратних метара направљена још једна депонија са приступним путевима на коју ће се угаљ одлагати и, по потреби, бити пребациван на „стару“ депонију. Угаљ са површинског копа „Тамнава-Западно поље“ почео је да пристиже 4. јуна, када су завршени годишњи ремонти на „глодару 4“ и „глодару 5“.

М. Димитријевић

Координација

Владимир Сеничанин, шеф смене – координатор у преради угља, током овог ремонта био је задужен за координацију послова свих служби како не би дошло до преплитања активности. Како Сеничанин каже, овај посао ради се тако што се успоставља међусобна координација послова и активности кроз контакт са свим релевантним извођачима и лицима, односно службама у једном простору или постројењу.

– На дневном нивоу праве се планови и договори са извођачима и, у случају промена, раде корекције. Неопходно је да проток информација буде поуздан и ефикасан, наравно са најважнијим циљем да се чувају људи и опрема. С обзиром на то да нисмо имали већих проблема и да су послови изведени у складу са захтевима и на време, мислим да имамо право да будемо задовољни, иако, наравно, увек постоји простор за напредак – рекао је Сеничанин.

За трећину више скела

Колико су овогодишњи послови били захтевни види се и из податка да је само у три бункера постављено 1.427 кубних метара скеле, а уобичајено је да се за време трајања целог ремонта постави од 900 до 1.200 кубика скеле.

Увек у специјалној мисији

Поново на БТУ линији, раме
уз раме са „глодаром 7“.
Надзорно-техничко особље
пресељено у контејнерско
насеље у Медошевцу

Санација и формирање завршне косине Поља „Е“, једна од најважнијих мисија најмањег багера „Колубаре“, чији је званични назив „глодар 3 мали“, а познатији је по техничком Ц 700, успешно је завршена након скоро годину дана. Багер је, након обављеног посла, заузео позицију на БТУ систему на којој је, у тандему са „глодаром 7“, наставио да откопава главни угљени слој.

Стеван Вићентијевић, руководилац система, с правом је задовољан постигнутим резултатом којим је омогућен сигуран и несметан рад багерима у овом делу копа и отворен пут даљим рударским радовима на Пољу „Е“.

– Водили смо се упрошћеним рударским пројектом специјално израђеним за овај пројектни задатак, који смо обављали заједно са „глодаром 5“ на Шестом систему. Тиме смо не само омогућили „глодару 7“ да откопа угљак који је остао у тој завршној косини већ и „одлагачу 6“ да санира и одлаже материјал, обезбеђујући додатну стабилизацију јужне завршне косине. Када смо завршили тај наш специјални задатак, транспортовали смо багер на нову позицију где као подршка БТУ систему, то јест „глодару 7“, откопавамо угљене масе и чекамо његов ремонт када ћемо, уколико не буде неких измена, на тој линији радити сами – каже Вићентијевић уз

Стеван Вићентијевић

напомену да су током транспорта на БТУ линију имали дан-два предаха да мало доведу у ред транспорте багера и „бандвагена 4“. Средили су шта је могло, мада и даље кубуре са резервним деловима, пре свега за транспорте и једног и другог багера.

– Циљ нам је да остваримо задату производњу у периоду док је западни део басена у ремонтима и на неки начин смо специјална јединица Поља „Е“. Јер, где год је густо, незгодно и потребно решити најбрже могуће, тамо иде Ц 700, тако да смо већ увелико навикли на компликоване

услове рада – тврди Вићентијевић, уз осврт на чињеницу да су што се тиче машинске службе, багер а поготово „бандваген 4“ зрели за један добар ремонт.

Непосредно пре наше посете почетком јуна, на овом систему дошло је и до једне промене – и то адресе. Надзорно-техничко особље је након 20 година боравка у Церовитом потоку прешло у контејнерско насеље у Медошевцу. Док су још померали ствари да нас сместе, објаснили су нам да је ово најлогичније могуће решење како би били ближе колегама са БТУ система.

– Сада смо сви на истом месту, информације се много брже размењују. Боље сарађујемо како међусобно тако и са координатором угља Радосавом Јеленићем. Једино што смо сада остали без евидентичарке. Радници система се превозе као и до сада из Церовитог потока, што је опет најбоље решење јер је багер локацијски ближе тој позицији – појаснио је Вићентијевић, уз напомену да су се јавили извесни проблеми са бројем радника због одлазака у пензију, а тај недостатак је најевидентнији у Машинској служби.

■ Муке с кадровима

Баш у тренутку док смо разговарали о мањку кадрова, придружио нам се Александар Гордић, машински инжењер запослен преко ПРО ТЕНТ-а, који је дошао да се поздрави са колегама јер прелази на други систем. Оно што је било и више него очигледно јесте да ће свима недостајати. Али су то исказали на онај коповски, мушки начин, уз много шале и задиркивања.

– Мањак радника у производњи осетан је не само код нас већ на свим багерима и системима. Посебан проблем је недостатак бравара и само захваљујући надзорницима који улажу огроман напор да уклопе све,

■ **Александар Гордић**

некако се сналазимо, али питање је колико дуго може да се издржи тако – каже Гордић, уз све похвале за багер Ц 700 и посаду.

Он истиче да је машина одлична, веома захвална за рад, са изузетном покретљивошћу и окретношћу.

– Буквално у месту може да се окрене, што наравно не препоручујемо. Одржавање је на високом нивоу, нарочито мазача који свој посао обављају одлично и захваљујући којима је транспорт издржао толико година. А добро је позната чињеница колико је Ц 700 у транспорту. Само током ове године, прешао је шест пута по три километра већих транспорта, мање нисмо ни рачунали. И ипак се држи добро – наглашава Гордић.

Сазнали смо да је ремонт за ову годину одложен, али да је срећа да је багер у добром стању, за разлику од „бандвагена 4“ који се превентивном оправком и повременим сервисима држи у коректном стању.

У насмејаној атмосфери људи који се одлично разумеју, морала је пасти и опаска да рударска служба мора имати веће разумевање за машинску и електро

службу, захваљујући чијем одржавању све и функционише добро, што је дочекано уз много смеха, јер како данас Гордић одлази, мало пецкања рудара му је дозвољено.

Немања Ђурић, електроинжењер система, додао је да када је реч о електроопреми, немају претераних застоја, и да они, за разлику од машинаца, располажу довољним бројем радника.

– Главобоље нам задаје „банд 4“ јер је његова опрема веома истрошена и тражи ревитализацију. Ипак, успевамо да га држимо у исправном стању, без премошћавања, тако да то све функционише. Наравно, некад на мишиће, некад мало лакше, али и када је он у питању у много тежој ситуацији је Машинска служба, поготово јер се прошле године радило на најгорем положају на целом Пољу „Е“ – каже Ђурић.

■ **Добар квалитет угља у дубини**

На коти 32, где смо затекли Ц 700 у раду, још увек се није сишло испод нивоа мора, али се дубина просто осећа. Блок угља прошаран је наранџастим линијама гвожђа, ту и тамо понегде пробија слат воде, али све у свему, угаљ је одличног квалитета.

Милош Перишић, рударски пословођа, одмах нам је са широким осмехом и јаким стиском руке пожелео добродошлицу.

– Бити пословођа малко је незгодно. Багер је мањи и „спретан“, али с друге стране, мораш да будеш добар са људима, а мораш много и да знаш. Тако да све у свему, није лоше, срећа само што је добра екипа и добра посада, онда ништа није тешко. Много значи када имаш људе који знају свој посао, лакше је мени, а и шефу система – јасан је Перишић.

Срећко Петровић, који је багериста на Ц 700 седам година, испричао нам је да је „возити“ овај багер веома захтеван посао.

– Специфичан је, јер поред копања морам да водим рачуна и о утовару, односно траци два коју морам да померам. Када радим са „бандом“, моја обавеза је да померам и утоварна колица, тако да све у свему мало је компликованије него на неким већим багерима. Такође, бринем и о етажи, о томе да се раде бочне косине да не би дошло до обрушавања, као и чеона косина, плануми, има ту доста обавеза. Иако делује мали са својих 539 тона, Ц 700 има јако добар капацитет, нешто више од 3.000 кубних метара по сату, којим не заостаје ништа за много масивнијим „колегама“ багерима. Израда завршне косине је био изазов за нас и поносни смо на то што смо и њега успешно савладали – закључио је Петровић.

Д. Весковић

Подршка

Немања Ђурић, електроинжењер система, показао нам је шта значе права колегијалност и безрезервна подршка колегама.

– Пре свега, хтео бих да похвалим нашу Машинску службу и са професионалне и колегијалне стране. Од када су на систем дошли Александар Гордић и Ненад Васиљевић, машински инжењери, свака пауза, застоји, све је коришћено да се Ц 700 и „бандваген 4“ доведу у ред, што је резултирало тиме да на њима буде урађено више послова него што се уради током званичних ремонта. Поготово је „банд“ доведен у пристojно стање, наравно треба му ремонт, али оно што је досад урађено је веома значајно. Такође, за сваку похвалу је сарадња између свих наших служби која се одвија без проблема, са пуно разумевања и са јасним заједничким циљем – да посао буде квалитетно урађен – нагласио је Ђурић.

На „Тамнава-Западном пољу“ током друге половине јуна приводи се крају ремонт чувеног багера који ископава најквалитетнији и најдубљи угљени слој на овом копу. Радници на терену користили су сваки тренутак планираног застоја да ову машину, као и све остале, што боље припреме за производњу у наредној зимској сезони

– Ремонт „ведричара“ је почео 11. маја и по дефектажној листи предвиђено је да траје до 29. јуна. Ипак, није искључено да повећани обим посла продужи процес за још неколико дана – појаснио нам је Кузмановић.

Наш саговорник је додао да је реч о машини на којој су потребни поједини озбиљни захвати попут санације великих пукотина на стубу, које захтевају и по 15 радних дана. Чекају одлуку да ли ће се руководство сложити о продужетку рока.

Дејан Анђелковић

На реду је,

– Такође, радили смо папуче на самици и транспорту, затим репарацију потпорних тркача. Извадили смо доње стазе куглбана, а урађена је и контрола кугли. Обављен је ремонт радних елемената и замењене су велике шине. Осим тога, сређене су везе на радном елементу два и три, јер су се у току рада укосили радни елементи, тако да сада треба да поставимо нове лежајеве и болцне, које смо у међувремену ремонтовали. Репарирана је и погонска звезда, која покреће ведрице, и код ведрица се „пакују“ ламеле – набројао је активности Кузмановић.

Како нас је шеф радилишта упутио, планирано је да у наредном периоду буду саниране пукотине централног стуба „ведричара“. Реч је о комплексној акцији јер овај стуб носи целу конструкцију. Ови послови не могу почети док се не заврши куглбан.

Душко Радисављевић, пословођа, пожалио нам се да немају довољан број људи на терену и да то додатно утиче на рок завршетка ремонта „ведричара“.

– С обзиром на то колико мало људи имамо, посао иде одлично. Морам да похвалим људе из Службе припреме „Тамнава-Западног поља“ јер је багер на плацу одлично очишћен пре почетка, што је нама омогућило да несметано радимо и чиме су избегнуте многе потенцијалне сметње и потешкоће – истакао је пословођа.

■ Самопоуздања не фали

У Монтажној групи на терену влада лепа радна атмосфера. Овај процес је годинама исти или веома сличан, тако да се добро

Сваке године у ово време на коповима Рударског басена „Колубара“ раде се велики годишњи ремонти, односно инвестиционе оправке опреме којима се осигурава њена ефикасност, али и продужава радни век. Ове сезоне посетили смо радилиште на којем је у том моменту ужурбано привођен крају велики ремонт „ведричара“, багера који ископава најквалитетнији и најдубљи угљени слој на површинском копу „Тамнава-Западно поље“.

■ Недеље великог посла

На терену се ради сваког другог дана по 12 сати, или како радници кажу дан-дан. Најодговорнији човек на локацији, заменик шефа радилишта Бранко Кузмановић, радник ПРО ТЕНТ-а испричао нам је да је посао распоређен на тридесетак људи, наравно уз помоћ посаде багера, која је укључена у све послове док багер стоји.

„ведричар“

познају и функционишу као уиграна екипа у којој се тачно зна колико ко може и шта ради. Па и уз све то, слажу се да није нимало лако.

Бојан Анђић, руководилац радилишта за багере глодаре и машинско одржавање на терену, искористио је прилику да напомене да Монтажна група нема довољно људи за обим посла који јој припада и да је то велики проблем.

– Јуче су у једној смени на „ведричару“ била само три бравара из „Метала“, остало су радници на уговоре. Каснимо са пријемом нових младих људи, а искусни мајстори одлазе у пензију. Изгубили смо време да прекаљен мајстор пренесе знање новим радницима – забринут је Бојан.

Дејан Ђокић, главни инжењер за багере, каже да све што мора да се поправи и ремонтује мора да прође кроз њихове руке.

– Уз све редовне, планиране интервенције, наше је и да увек ускочимо, где год да загне. А то је заиста тешко ако немамо довољно кадрова на располагању – сложио се са колегом.

Иако је у моменту када смо екипу посетили на терену посао полако привођен крају, запазили смо да се ради пуном паром. Мајстори су користили сваки тренутак планираног застоја да „ведричар“ што боље припреме за производњу у наредној зимској сезони.

Приметили смо да Дејан Анђелковић, бравар, који до пензије има још само неколико месеци, ради на терену као да је јуче почео, иако иза себе има 37 година стажа на ремонтима багера, са бенефицијом

укупно 44 године. За то време, обишао је скоро све копове „Колубаре“.

– Ово је заиста напоран посао, посебно јер подразумева много рада на висини. Свакодневно смо у ситуацији да у принудном положају тела дижемо терете – на сунцу, на врућинама, киши, ветру, мразу. Колико се само пута десио застој зими на минус 20 степени, а поготово кад машина ради на угљу, мора неодложно да се интервенише. Ипак, колегијалност и другарство на терену помажу

да се све истрпи и изнесе до краја и да се машина у најкраћем могућем року среди и врати у рад, што нам је свима најважнији циљ – рекао је Анђелковић.

Присетио се и да је, када је почињао да ради, на терену све било другачије, јер је једна смена бројала и преко 40 запослених. Пријем нових радника био је редован, на сваких пет година, и пратио је у стопу динамику одлазака у пензије. Ових дана ситуација на терену је другачија, а не помажу ни велике врућине, иако су прекаљени копови на њих одавно навикнути.

– Температура ових дана на угљу је веома висока, прашине је много, а посла има много, нема опуштања – каже наш саговорник.

На одласку, кратко смо поразговарали и са Алексом Вујовићем, заваривачем, који је у „Металовој“ Монтажној групи 16 година. Иако није био много расположен за причу, поделио је са нама да свој посао заваривача воли, да је задовољан и да све ради по прописима.

М. Пауновић

Незаменљив багер

У складу са његовим карактеристикама, „ведричару“ је на „Тамнави“ поверен један од најважнијих послова – отварање најдубљег угљеног слоја са најквалитетнијим лигнитом. На овом копу је од августа 2006. године, када је стигао са „Тамнава-Источног поља“ на коме је августа 1979. године својим великим ведрицама ископао прве тоне угља. Коповцима је добро познато да је реч о машини која је захтевнија од роторних багера јер има полуаутоматски рад и уместо радног точка ланац са 42 ведрице. Чувају га као очи у глави, јер је у производњи незаменљив, одлично прати подину другог угљеног слоја, тако да иза њега остају минималне количине.

Стручно усавршавање – сигурно улагање

Потребно је додатно охрабрити што већи број инжењера јер нова знања значе усавршавање процеса, смањење трошкова рада и олакшавање радних услова – наглашава инжењер Дејан Филиповић

■ Милисав Томић

■ Момчило Момчиловић

На „Рударству 2024“, 15. симпозијуму са међународним учешћем, „Колубарини“ инжењери су представљањем радова из области рударства, геологије, енергетике и заштите животне средине и учешћем у дискусијама допринели развоју струке и науке. На другој страни, нови увиди и сазнања са редовног годишњег окупљања могу унапредити производне процесе у „Колубари“. У организацији Института за технологију нуклеарних и других минералних сировина и Привредне коморе Србије скуп је у другој половини маја одржан у Врњачкој Бањи.

Управљање отпадом у РБ „Колубара“ јесте тема рада који потписују др Рада Крговић, самостални инжењер за прераду угља, Јадранка Тодоровић, руководилац Сектора за истраживачко-развојне послове, Невена Ђукнић, руководилац Службе за отпад и опасне материје, и Јелена Ђорђевић, инжењер за управљање отпадом. Ауторке су истраживале како успоставити систем квалитета, документовати, спроводити, одржавати и непрестано побољшавати управљање отпадом у „Колубари“. С обзиром на значај управљања отпадом, поставља се задатак избора опција за изградњу поузданог,

економски исплативог, одрживог интегралног система управљања отпадом који не угрожава животну средину и здравље становништва.

Примену ГИС технологија у изради ситуационог плана и дигиталне инвентаризације гробља пред фронтом површинске експлоатације лигнита представио је др Милисав Томић, руководилац Службе за биолошку рекултивацију и члан Научног одбора симпозијума. Рад који подразумева коришћење технологија географских информационих система и података даљинске детекције за потребе израде ситуационог плана и дигиталне инвентаризације гробља у насељу Медошевац Томић је урадио са Миодрога Томићем, радником ПРО ТЕНТ-а који обавља послове инжењера за пројекте и управљање документима.

– Конференције и симпозијуми представљају прилике за информисање о најновијим истраживањима, упознавање колега и изградњу добрих професионалних односа. Учешће може бити идеално не само да прикажете своја истраживања већ и да питате и добијете повратне информације које ће вам помоћи да ојачате

свој истраживачки рад. Такође, добијате прилику да поделите своје резултате и учествујете у дискусијама – оценио је Милисав Томић, који иза себе има више од 30 научних и стручних радова.

Изазове одводњавања у сложеним условима експлоатације угља на Пољу „Е“ изложио је Дејан Филиповић, надзорни инжењер за дубинско одводњавање. Ову комплексну и важну тему Филиповић је обрадио са Данком Прокићем, главним инжењером за одводњавање, предодводњавање и водоснабдевање.

– Подземне воде у зони рударских радова могу представљати значајну препреку у експлоатацији. Проблеми се јављају пре свега у домену стабилности косина, затим носивости радних етажа, капацитета откопавања и система транспорта, све до геомеханичких карактеристика одлаганог материјала што директно утиче на смештајни капацитет одлагалишта. Одбрана површинског копа од подземних и површинских вода има циљ да спречи доток површинске воде у контуру копа, прикупи и испумпа атмосферске и процеђене воде и снизи нивое подземних вода у водоносним слојевима који су захваћени рударским радовима – објаснио је Филиповић.

Након подсећања на методе одводњавања, Филиповић је говорио о хидрогеолошким условима одводњавања на Пољу „Е“, потом о развоју система одводњавања, концепцији одводњавања објектима унутар контуре копа и примерима одводњавања новом методом на овом угљенокопу.

– Када је реч о одводњавању међуслојне издани, у наредном периоду потребно је обезбедити континуитет рада, одржавање погонске спремности и исправности свих елемената система. У ту сврху треба унапредити опрему и стручне тимове, обезбедити резервне делове и пружити логистику како би се ефекти одводњавања одржавали на жељеном нивоу. За савремене системе потребно је и континуално праћење ефеката рада. У ту сврху планирана је израда додатних осматрачких објеката који ће пратити промене у нивоу подземне воде. Потребно је осавремениити контролу рада како бунара тако и система контроле површинског одводњавања. Посебни проблеми представљаће одводњавање кровинске и подинске издани. Досадашња искуства говоре да се сваком проблему мора прићи с увидом у све његове специфичности како би се проблем решио на најбољи

И друге праксе

Важно је постојећа искуства ставити на тест стручне јавности и добити повратне информације и алтернативне предлоге. „Колубара“ јесте велика компанија, али се често у оквиру ускостручних области ради у малим тимовима који су ограничени својим специфичним искуствима. Због тога је потребно видети праксе у сличним производним процесима, понекад и сасвим другачијим, ради унапређења сопственог – сматра Дејан Филиповић.

доступан начин – изнео је Филиповић.

О повећању енергетске ефикасности и смањењу емисије угљен-диоксида у „Прерадиној“ Топлани применом плазма технологије за гасификацију угља и његових нуспроизвода у Врњачкој Бањи говорио је Момчило Момчиловић, самостални инжењер за праћење и унапређење технологије припреме и оплемењивања угља у ОЦ „Прерада“.

С обзиром на то да је угаљ најсигурнији и најјефтинији енергент и да ће и у будућности имати значајну улогу, поред стабилне експлоатације угља, акценат треба да буде и на смањењу емисија загађујућих гасова. Како је аутор појаснио, смањење емисија загађења и модернизација рударског сектора чине основни услов за његов опстанак. За то су потребне ефикасне и иновативне технологије, што се односи и на „Колубару“, која треба да смањи своје емисије док не крене наплата карбонских такси.

– Једна од таквих технологија, у свету широко распрострањених, јесте плазма технологија за ефикасније сагоревање и делимичну гасификацију нискокалоричних угљева као што је лигнит. Она се заснива на електролучном

■ **Бојана Токалић**

термохемијском третману угља у горионцима са плазматроном који би заменили постојеће горионике у Топлани – указао је Момчиловић.

Предности примене ове технологије су већа ефикасност котла услед потпунијег сагоревања угља, делимична гасификација угља при чему настаје високо запаљиви синтетички гас који сагорева у котлу уместо мазута, избацивање 100 одсто мазута из употребе и финансијске уштеде, смањење емисије загађујућих гасова са ефектом стаклене баште и многе друге користи. За овај систем неопходан је константан рад Сушаре.

■ **Јелена Ђорђевић**

Стратешке метале у лигниту костолачко-ковинског и колубарског угљоносног басена истраживали су мр Богољуб Вучковић, главни инжењер „Пројекта“, и Рада Крговић.

Рад „Значај и примена необновљивих ресурса у енергетској транзицији ка чистој зеленој енергији“ на „Рударству 2024“ представила је Бојана Токалић, технолог откопавања јаловине и угља на Пољу „Е“.

Мр Миодраг Кезовић, руководилац Одељења оперативне геологије на „Тамнава-Западном пољу“, на симпозијуму је представио два рада. Први се односио на актуелно стање у лежишту

угља „Тамнава-Западно поље“ и перспективе развоја, а други на вишенаменска геолошка истраживања у истом лежишту.

Рада Крговић, Јадранка Тодоровић и Богољуб Вучковић су кроз заједнички рад проценили и истражили расположивост и мобилност макро и микро елемената у пепелу активне касете термоелектране „Колубара А“.

Морфоструктурне одлике угљоносне серије јужног дела лежишта „Тамнава-Источно поље“ анализирао је Слободан Лалатовић, истраживач.

– „Колубара“ је фантастичан извор квалитетних тема за стручне радове из области рударства, машинства, електронике и многих других. Обимни пројекти, велике инвестиције и комплексни проблеми, који захтевају иновативна и савремена решења, јесу подлога за интересантне теме и плодну дискусију. Одласци на симпозијуме и конгресе су вид стручног усавршавања јер знање траје само ако се надограђује. Потребно је додатно охрабрити што већи број инжењера да се укључе јер нова знања значе усавршавање процеса, смањење трошкова рада и олакшавање радних услова. То је инвестиција која се увек исплати – нагласио је Филиповић.

М. Караџић

■ **Апел Сектора за заштиту и унапређење животне средине**

Борба против пожара и дивљих депонија

Критичне тачке где се формирају депоније су пут ка Пескари, деонице на путу Стара монтажа – Миросалци, Пркосава, Сумеђ

Одељење за шумарство Рударског басена „Колубара“ сваке године спроводи мере заштите од пожара који су најчешће проузроковани човековим немаром, директним паљењем ватре и бацањем запаљивог материјала у близини шуме.

Праћење и осматрање површине од 574 хектара шуме, колико се налази под гоздинством рударског басена, посебно се

ригорозно спроводи у периоду од 1. јуна до 30. септембра, током сушних сезона, а све у складу са важећим прописима у Републици Србији из области заштите животне средине и заштите од пожара, Закона о шумама и Правилника о шумском реду.

Запослени Одељења за шумарство улажу максималне напоре да заштите шуму, али је неопходна помоћ и сарадња сваког запосленог, као и становника месних заједница на ободима копова.

– Рекултивисане шуме су наше богатство које морамо чувати, не само зато што нам то закон налаже већ зато што су битан социјални, заштитни, па и економски елемент како Огранка РБ „Колубара“ тако и целокупне заједнице – истиче дипломирани инжењер шумарства Јулијана Пажиновић и додаје да грађани често угрожавају шуму бесправном сечом и бацањем смећа.

Критичне тачке где се формирају депоније су пут ка Пескари, пут Стара монтажа – Миросалци, Пркосава, Сумеђ.

Како објашњава наша саговорница, поред чишћења путева и редовних обилазака шуме у току радног времена, у најтоплијим данима ораганизују се и дежурства у другој смени. Сваке године се постављају нове табле забране са циљем подизања свести и благовременог скретања пажње локалном становништву на значај чувања шума.

Из Одељења за шумарство у оквиру Сектора за заштиту и унапређење животне средине апелују на све који пролазе поред шумом обраслих површина да не бацају смеће и опушке, а уколико приметите пожар, обавесте ватрогасце на бројеве телефона: Ватрогасна јединица „Рудовци“ – 064/8360-982; Ватрогасна јединица „Тамнава“ – 064/8360-984 и 064/8627-073.

С. Ћ. С.

■ Драган са породицом

Рудар и песник

Драгану Милићу, родом из Сакуље, након 42 године стажа са бенефицијом, крајем ове године смеши се пензија. Осамнаест од тих година провео је на копу „Тамнава-Источно поље“, а исто толико на „Тамнава-Западно поље“. Како каже, радује се заслуженом одмору, јер је помало уморан од рударског заната.

– Вечито сам био у првим борбеним редовима и највећи део свог радног века провео сам на самом систему – истиче Драган, који је доживео да мора да напусти своју дедовину у Сакуљи.

После основне школе, као и многи из тог краја, наставио је рударску традицију, пошто му је отац био рудар у јама „Јунковац“. Уписао је средњу школу у Лазаревцу, смер Рударство, а након тога Рударско-геолошки факултет у Београду, где је апсолвирао и остао доживотни апсолвент.

У „Колубари“ се запослио 1988. године, на „Тамнава-Истоку“. Каријеру је почео на

ЕШ-евима, као помоћник багеристе, да би убрзо постао надзорник. Затим, пошто је био школовани апсолвент, дали су му решење надзорника на кири, те пословође на јаловини, а онда и пословође на угљу.

– Након тога, прешао сам на „Западно поље“, и то на нову трећу и четврту угљену линију, где сам такође био рударски пословођа и ево, пар година пред пензију, прешао сам у Службу одводњавања у којој сам сад – набраја Драган.

Сада, док се полако припрема за пензију, драго му је што је упоредо с рударским послом, са супругом градио кутак у дворишту у којем саде башту под конац. Имају пластеник, многе воћкице, тако да ће, када буде имао више времена, имати лепу занимацију. Поред тога, заљубљеник је у риболов. Наследио је од оца риболовачки прибор који је застарео, па су му ћерке купиле нов пред одлазак у пензију.

– Верујем да је породица најважнија, ја их зовем највредније моје. Бог ме је наградио са две ћерке, сином и троје унучића. Иако нигде у животу нисам журио, све сам постигао – задовољан је Драган, док са поносом показује породичне слике.

С обзиром на то да је, како каже, у тешком рударском послу оставио пола здравља, својој деци се није мешао у одабир занимања. Ниједно није одабрало рударство, али син завршава Хемијски факултет и каже да му је жеља да се бар он запосли у „Колубари“, пошто му се једна ћерка због посла преселила у Немачку.

– То сматрам својим великим поразом – каже емотивни Драган.

Од периода средње школе је почео да пише песме. Имао је инспиративне професоре српског језика – Војиславу Петровић и Вељка Радића. Међутим, инспирацију за писање добио је након што је прочитао збирку поезије „Понад мене небо“ Ђорђа Вукасовића, званог Баро, који је предавао српски језик у Гимназији.

Пошто је на питање како је постао песник одговорио и у једној од својих песама – „Ти стихови, мени се стварно збише“.

– Има и једна која говори о томе како сам постао човек. По њој ће се звати и збирка коју ћу објавити на јесен. Припремио сам седам целина које ће бити ретроспектива мог животног пута. Покушао сам да дам неки свој закључак о томе зато што је у животној мисији битно оставити траг и како се то може учинити – поручује Милић.

М. Пауновић

Први конкурс, прва награда

Када је на пану у граду 2021. године видео плакат који најављује међународни Фестивал литерарног стваралаштва – ФЕЛИС, који се одржава поводом Дана ослобођења града Лазаревца, пријавио се и освојио прву награду за песму „Кондоров лет“. Драган истиче да му је драго да постоји таква међународна манифестација у Лазаревцу.

Најтежи моменти

Осврћући се на године које су иза њега, каже да су му најтежи месеци на копу били они после мајских поплава, када је био пословођа на чувеном „ведричару“.

– Када је река Колубара „провалила“ и потерала њиве и шуме у усек којим су ишле СУ траке и напунила коп, било је језиво. Нисам могао да зауставим сузе када сам видео језеро на месту копа – присећа се.

Осам нових шалтера за издавање докумената

Министар полиције Ивица
Дачић истакао да постоји
потреба и за изградњом нове
зграде полицијске станице

Зграда у улици Краља Петра,
у којој је била смештена прва
општинска управа Лазареваца, после
вишедеценијске запуштености
коначно је обновљена и припремљена
за потребе Јавне управе Министарства
унутрашњих послова. Комплетно

Дан полиције

У знак сећања на 1862. годину, када је српска
Жандармерија одиграла пресудну улогу у
сукобима код београдске Чукур-чесме, као и
током турског бомбардовања Београда
наредног дана, 4. јун установљен је као Дан
министарства унутрашњих послова и Дан
полиције. И ове године празник је обележен
низом манифестација које су имале за циљ да
грађанима приближе рад полиције и представе
результате и услове рада полицијских
службеника. Претходних година примећена је
повећана заинтересованост припадника лепшег
пола за рад у плавим униформама – у МУП
Лазаревац тренутно их има тридесетак.

реконструисани објект званично је отворен
31. маја, а свечаности је присуствовао
министар унутрашњих послова Републике
Србије Ивица Дачић.

– У оквиру данашње посете обишли смо
и полицијску станицу и закључили да, без
икакве дилеме, мора да се направи нова
зграда, како би Министарство унутрашњих
послова у Лазаревцу могло да буде
сервис грађана у пуном смислу те речи.
Управни послови су место где се додирују
грађани, и министарство. Ми морамо да
имамо квалитетне објекте у којима ће бити
обезбеђени добри услови за пружање
услуга – рекао је Дачић и запосленима
пожељео успешан рад у новим просторијама
истичући да је свако улагање у Министарство
унутрашњих послова заправо улагање у
стандард грађана.

Темељна реконструкција оронуте
зграде, која се налази уз лазаревачку
аутобуску станицу, почела је крајем
прошле године. Средства за реализацију
пројекта обезбеђена су од стране Града
Београда.

Објект се простире на око 600 квадрата.
На доњој етажи налазе се канцеларије и
архив који заузима око 160 квадрата. На
горњој су пространа чекаоница и осам
шалтера за издавање личних докумената.

Нови услови много ће олакшати рад
установе, посебно у летњој сезони када
су унутрашњи послови оптерећени већим
бројем захтева грађана за издавањем
пасоша. Запослени очекују да ће сада
процедуре бити осетно убрзане, а гужве и
редови смањени.

А. Т.

Затворен пут Лазаревац–Бурово–Барошевац

Ради проширења површинског копа Поља „Е“ од 15. јуна за саобраћај је затворен део
пута Лазаревац–Бурово–Барошевац. Пут ће бити проходан од Лазареваца до новоизграђене
окретнице у Бурову и од моста преко реке Пештан у Зеокама, до друге окретнице.

Због радова на проширењу копа дошло је до измена на већем броју линија уговореног
превоза запослених „Електропривреде Србије“. Измењене су линија 171 из Зеока, из
Лазареваца линије 170, 172, 19 А, 114 А, 41, 161 и 82, из Рудоваца линија 41, из Виша линије 30
и 30/41, затим линија 174 из Бурова, линија 178/172 из Латковића и линија 151 из Гуњеваца.

На овим линијама могуће су накнадне промене у случају потребе извођења радова.

Почетак нове животне етапе

Три највеће лазаревачке основне школе ове године испратиле су укупно 383 осмака и уписале 381 првака

З а основце у Србији школска година завршена је 14. јуна, али матуранти су, као што је то обичај сваке године, клупе напустили две недеље раније 31. маја. Последњи дан школе обележили су дружење, музика и прославе у школским двориштима, а традиционални матурски балови организовани су у току првих недеља јуна, након којих је основце чекало полагање пробних и завршних испита од 18. до 20. јуна.

Првог септембра у три највеће основне школе у Ћачке клупе сешће приближно исти број првака као претходне. Основна школа „Дуле Караклајић“, која сваке године прими највећи број првака, до сада је уписала 135, док су прошле године уписала 132. Интересовање ученика за најстарију лазаревачку школу „Војислав Вока Савић“ порасло је током претходних година, па

Детаљ са завршне приредбе матураната гимназије

је тако из клупа ове године испраћено 98 осмака, а уписана 124 првака. У Основној школи „Кнез Лазар“ такође се тражило место више, па су укупно уписана 122 ученика, за четири више него претходне године. Упис првака званично је трајао од 1. априла до 31. маја, али уколико су били спречени, нови ђаци се могу уписати до 1. септембра.

Гимназија у Лазаревцу из својих клупа испратила је ове године 142 матуранта. За наредну годину предвиђена су 84 места на Друштвено-језичком смеру и 56 места на Природно-математичком смеру. Техничку школу завршио је 251 ученик, а она је своја врата отворила за упис 280 нових ученика на 11 различитих образовних профила.

А. Т.

■ „Мајске свечаности“

Спремни за лет у школски свет

Лазаревачка предшколска установа традиционално кроз песму и игру испратила 422 предшколца

П оследњег дана маја у Центру за културу Лазаревац одржана је традиционална манифестација „Мајске свечаности“ на којима је Предшколска установа „Ракила Котаров Вука“ свечано испратила овогодишња 422 предшколца. Под слоганом „Кад порастем, бићу...“ будући прваци и њихове васпитачице приредили су занимљив програм представљајући кроз песму и игру њихове жеље и снове.

Директорка предшколске установе Марина Миловановић поздравила је све присутне и истакла да су веома поносни што су били део одрастања још једне генерације, као и да се нада да су успели да поставе чврсте темеље за даље образовање и живот малишана, пружајући им подршку, љубав и знање.

Срдечно пожељевши свој деци пуно успеха у даљем школовању, директорка Миловановић упутила је захвалност Центру за културу и Општини Лазаревац на сарадњи око организовања ове најбитније манифестације у предшколској установи.

Како свако дете има право да одраста у вртићу уз своје другаре, директорка је

исказала наду да ће се остварити планови да се ове године отвори нови објекат предшколске установе у Степојевцу и да ће отпочети изградња још једног објекта на Северној магистралу у Лазаревцу како би се што пре смањила листа чекања на којој је тренутно око 300 деце.

М. П.

Ментори Марко Марковић, Татјана Војиновић и Душанка Бјековић и полазници

За музику је потребан слух, за глуму посебан осећај, али много тога је у раду. Треба вежбати да не бисмо на сцени чекали да се нешто деси – каже седамнаестогодишња Ива

■ Полазници „Синкопиних“ радионица

Они долазе

виђењу Дарка Бјековића, Ива Томић и Лука Костић, вишеструко надарени гимназијалци, добили су награде за најбољу глумицу и најбољег глумца фестивала.

– Удружењем владају креативни процеси и лепа енергија. Свако може да представи своју идеју. У том смислу имамо доста слободе. За музику је потребан слух, за глуму посебан осећај, али много тога је у раду. Треба вежбати да не бисмо на сцени чекали да се нешто деси. Добро је, наравно, ако се то догоди, то је одлично, али мора да се ради – јасна је Ива и додаје да јој је рад са људима истих интересовања на личном плану донео више самопоуздања.

Уз Луку и Иву, у Секцији глуме и рецитовања на грађењу лика, кретању на сцени и другим елементима драмске уметности ради и Стефан Радоњић, четрнаестогодишњак који се глумом бави од предшколског узраста. Играо је у десетак школских представа. Иза њега су бројни спотови, рекламе и радионице.

– У породици су ме од детињства учили да је таленат један проценат, а труд, зној и рад 99 одсто. Талентованог човека који не ради брзо може престићи неко вредан ко нема талента. Дар олакшава, рад је најважнији – наводи Радоњић, додајући да Бјека, како свог ментора зову, глуму претвара и у лекције о животу учећи их да буду бољи људи.

Алекса Милосављевић је годину и по члан Гитарске секције коју води Марко Марковић. Није раније свирао гитару, доста је научио. Свирање доживљава као начин изражавања.

– Све полази од доброг наставника. Када он постави квалитетну основу, онда треба много вежбати и радити. И не посустајати – каже тринаестогодишњи Милосављевић.

Софија Мијаиловић и Ива Поповић завршиле су трећи разред основне школе. У „Синкопи“ их кроз ликовност води Татјана Војиновић. Иви часови развијају жељу да једног дана буде уметница. Док црта или слика, чини јој се да се рука ослобађа свега непотребног. Софија највише воли да црта животиње, посебно коње и псе. Најпре у глави има комплетну слику, потом је преноси на папир или платно. Обожава Леонарда да Винчија.

Попут Иве Томић, и Лука Костић похађа више радионица, међу њима и Књижевну секцију Милице Росић.

– Доносимо песме и коментаришемо их, анализирамо граматичка решења или стилске дораде. Не пишемо шаблонски, свако развија свој стил. Писање је олакшање. Када ме преплаве јака осећања, пренесем их на папир. Деси се тренутак и знаш када треба да пишеш – сумира утиске Лука Костић.

Полазници „Синкопиних“ радионица су углавном Лазаревчани. Волели би да наставе свој стваралачки пут. Професионално или као хоби, с временом ће изабрати. Идући ка новим достигнућима, најсвежији је успех Јелене Фабијан, студенткиње чија је песма на 51. конкурс Књижевног часописа за децу „Змај“ међу 137 радова ушла у најужи избор.

М. Караџић

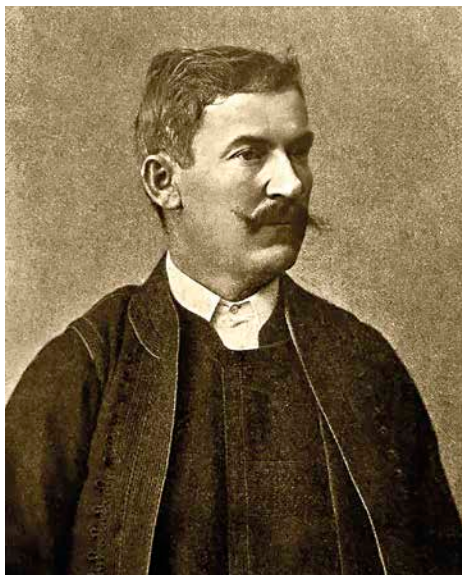
Лазаревачко Удружење музичких уметника „Синкопа“ недавно је организовало „Шикијеве дане“, годишњу манифестацију која је по трећи пут одржана у част песника Владислава Живковића Шикија (1954–2021). Током шест дана на десет локација одржана су 83 наступа уметника. У програмима су учествовали и чланови „Синкопиних“ уметничких радионица за децу и младе. Недавна ангажовања донела су повод за упознавање са онима који ће наредних деценија, могуће је, креирати културни живот Лазаревца и других средина.

Један од будућих уметника можда је Огњен Јеремић, који у септембру креће у трећи разред. Бубњеве је добио за други рођендан, али музици озбиљније приступа од априла 2022. године. Од тада је члан Бубњарске секције под менторством Драгана Илића. Са друговима учи нове ритмове, сингл ударце, ради на усклађености руку и ногу и свему што претходи квалитетном извођењу. Рок музику воли и да свира и да слуша.

Драмско-музичком делу „Замало Београд“, које је „Синкопа“ реализовала у сарадњи са Гимназијом у Лазаревцу, на недавном Позоришном фестивалу „Позориштарије на Чукарици“ припало је друго место у генералном пласману. У редитељском

Заборављени српски Цицерон

„Његов нарочит изговор и наглашавање сугласника даје његовом говору неку необичну, али пријатну боју, те је тешко да одмах не остане запажен, па ма човек с њим проговорио само неколико речи”, поменуо је Лазаревића Миливоје Предић у једној причи о Нушићу, са којим се Милован дружио у Ници, где су једно време заједно боравили у егзилу

■ Милован Лазаревић

Тог 10. новембра 1933. године све кафане у лазаревачкој Железничкој улици биле су испуњене гостима. Путници који су тек пристигли првим јутарњим возовима дозивали су конобаре, нестрпљиво ишчекујући тренутак када ће коначно испрати своја грла од наталожене чађи из димњака парних локомотива које су их популарним Ћиром довезле у Лазаревац.

■ Секо, обуци се лепо

Конобари у белим кошуљама и са црним лептир-машницама на ластама кретали су се на једвите јаде кроз ту гомилу нестрпљивих намерника, виртуозно држећи изнад својих главе препуне ајнцере различитих „дезинфекционих” средстава. Готово сви гости били су свечарски обучени, а по њиховом гордом држању могло се лако закључити да се ту налазе и због неког веома важног посла.

Из ресторана хотела „Балкан”, који се налазио одмах преко пута железничке станице, трештала је музика. „Чујеш, чујеш, чујеш, секо, обуци се лепо, чујем, чујем, чујем, брале, ја немам сандале...” – певали

су већ помало припити гости у хору. Тек ту и тамо зачуо би се резак звук звечке којом је руковао напруга контрабаса просецао буку дајући ритам овом хиту Софке Николић, некрунисане краљице народне музике.

У бирцузу „Крива кајсија” и кафани „Код Ђинђе”, две важне бекријске установе које су чувале улаз и излаз лазаревачке Скадарлије, није било музике. Ипак, и овде су страсти међу посетиоцима и те како биле узавреле. Од ране зоре, уз шприцер и шљивовицу, чешљала се домаћа, али и белосветска политика, у злослутној атмосфери ишчекивања створеној у вртлогу превирјућих друштвених процеса који су почетком тридесетих година прошлог века човечанство лагано уводили у други велики рат.

■ Политички вашар

Они који су се окрепили ватреном шљивовом водicom, јечменим сладом, кабезом или какавим још мање по здравље штетним напитком, или пак нису имали довољно стрпљења да сачекају празну кафанску столицу, већ су лаганим корацима кренули ка лукавичком вашаришту које се налазило на врху чаршије. Тек у занатском кварту Бугармали, закрченој такси воловским колима, понеким фијакером резервисаним за оне с најдубљим цепом и колонама пешака испред којих су се вијориле заставе и свирала музика, могла се препознати важност догађаја на који су сви они кренули.

Присталице Југословенске националне странке из најближих општина почеле су да пристижу на пространо пољанче од

раног јутра. Тамо је већ била постављена огромна бина. Око 11 сати било је присутно више од 3.000 људи, међу којима велики број пријатеља из суседних срезова и гости пристигли из Београда.

Главни говорник био је Милован Лазаревић, овдашњи привредник, потпредседник посланичког клуба странке и један од најутицајнијих политичара тог доба. Био је независни посланик и пре првог Великог рата. Београдске фрајле упамтиле су га као наочитог мушкарца, био је врстан говорник који је на скупштинска заседања долазио обучен у сељачко одело.

■ Контеса из Еза

„Његов нарочит изговор и наглашавање сугласника даје његовом говору неку необичну, али пријатну боју, те је тешко да одмах не остане запажен, па ма човек с њим проговорио само неколико речи”, написао је о Лазаревићу Миливоје Предић у једној од својих прича о Браниславу Нушићу, славном српском писцу, са којим се Лазаревић дружио у Ници за време Првог светског рата, где су боравили док су заједно били у егзилу.

За њих двојицу везана је и једна анегдота. Све је почело када је чувени српски посланик при повратку из града у свом хотелском поштанском фаху пронашао посетницу коју је оставила контеса Шаховска из Еза. Пошто је тек почео да изучава француски језик, Лазаревић је потражио савет од свог пријатеља.

Два пајтоса су неколико дана мозгали шта им је чинити и напослетку су се сложили да због инетерса и угледа српске државе Лазаревић узврати посету. Договорили су се да на пут у Ез крене и Нушић, као тумач и пријатељ. У случају да контеса из неког разлога не буде код куће, пријатељи су у штампарији наручили по сто посетница, а потрошили су и приличну суму франака на нова одела како би код модненске госпође оставили што бољи утисак.

Ствар се, међутим, следећег дана разјаснила. Једна Енглескиња, иначе одлична контесина пријатељица, имала је собу одмах до Лазаревићеве. Она је променила хотел оног дана када је два компаноња требало да крену на пут. Била је љута јер је вратар није обавестио о посети и зато што је уништио посетницу коју јој је оставила ортакиња. Портр је погрешно за само неколико милиметара и посетницу метнуо у погрешан фах.

Лазаревић је годину дана касније, у Женеви 1916. у хотелу „Терминус”, радио

Државна партија

После увођења такозване Шестојануарске диктатуре 1929. године краљ Александар I Карађорђевић распустио је Народну скупштину, укинуо Устав и забранио све политичке партије. Услед притиска из иностранства 1931. донет је октроисани устав којим је само наизглед укинута аутократија. Забрањена су сва удружења на верској, племенској или регионалној основи, што је важило и за политичке странке. У мају 1932, под вођством премијера генерала Петра Живковића, формирана је Југословенска радикална сељачка демократија, као режимска странка. Партија је касније променила име у Југословенска национална странка, чији је истакнут члан био и Милован Лазаревић.

у канцеларији Црвеног крста Србије. Одатле је, поред прикупљања помоћи, обавештавао родбину војника из Колубарског среза са центром у Лазаревцу, о стању и здрављу њихових најмилијих који су били у заробљеништву, а касније и на фронту.

■ Унутрашњи непријатељи

Када се нешто иза поднева за говорником појавио Лазаревић, обучен у грађанско одело, дочекале су га овације и повици одобравања. Мада је тада већ закорачио у седму деценију живота и даље је имао велику енергију, препознатљиво држање и тај богомдани магични глас којим је задржавао пажњу својим следбеницима окупљеним на вашаришту.

У оштром тону прво је говорио о тешком положају сељака, о укидању трошарине на вино и ракију који су за српски народ били, како је рекао, понижавајући. Говорио је и о успеху Југословенске партије да заштити земљораднике од нелогичних наплата приватних дугова, док су га присутни у хору прекидали повицима: „Живео говорник! Тако је! То је добро!”

Посебно је критиковао деловање Антона Корошеца из Словеначке народне странке и Влатка Мачека, председника Хрватске сељачке странке, због подривања Југославије. Било је очито да је то заправо био главни разлог овог великог окупљања.

– Данас су прилике тако тешке, а ради се на слози и љубави целога народа у циљу да се сачувају оне тековине због којих сте многи изгубили браћу, очеве и синове на бојним пољима. Не треба заборавити ни то да ми имамо непријатеље и споља и унутра.

Они желе да ми будемо раздвојени и на томе раде као агенти, други опет непријатељи желе да нас раздвоје зато што су изгубили власт. Наш Владалац жели да се те тековине сачувају да се народ у целој држави групише у организацију у којој ће бити братска једнакост и равноправност и у којој ће се наћи све што је радно и поштено.

„Живео краљ” – клицала је маса опчињена речима Лазаревића.

То је био последњи наступ великог српског говорника. Трајао је готово сат и по, а на сваких десетак минута публика га је прекидала гласним скандирањем. Понегде се чула гласна музика док су се посетиоци такмичили у колу играјући, моравац и кукуњеж.

■ Чоколадне суве шљиве

Те 1933. године један долар могао се купити за 44 динара, враћен је систем такмичења од 11 клубова у фудбалској лиги Краљевине СХС, првак је био београдски БСК, други „Хајдук” из Сплита, а тек треће место освојила је „Југославија”. Исте године у Њу Џерсију отворен је први ауто-биоскоп на свету, а амерички пилот Вајли Пост први је сам облетео Земљу.

У истој години када је Лазаревић одржао вакељу на лукавичком вашаришту, Русија и САД успоставиле су дипломатске односе, Хитлер је постао канцелар и забранио све опозиционе странке, а између Чешке, Румуније и Југославије закључен је пакт о Малој антанти због страха од немачких претњи. Човечанство је лагано постављало кулисе за нови светски сукоб који ће однети 60 милиона душа.

Лазаревачки Цицерон није дочекао да живи у новој Југославији за чију се изворну верзију залагао свим срцем. Умро је 1945. године. Данас је потпуно заборављен. Додуше, једна улица у Лазаревцу носи његово име. Кућа у којој је живео и велики магацин поред, срушени су 1963. да би на том месту био саграђен вишеспратни хотел. Простор где се некада налазила његова сушара шљива, у то време једна од највећих у Србији, после рата уступљен је „Инексу” за њихово складиште робе. Када је овај трговински ланац пропао, на том месту отворена је немачка радња свега и свачега под именом „Лидл”. Можда је за малу утеху то што се у тој модерно опремљеној бакалници данас по веома повољној цени могу купити најбоље чоколадне суве шљиве на свету.

Д. Ђорђевић

Потпредседник Скупштине

Милован Лазаревић је рођен у Жупању 1870. године. Био је народни посланик од 1903. до 1908. и једно време потпредседник Скупштине. Од 1931. био је посланик и потпредседник посланичког клуба Југословенске националне странке. Један од оснивача листа „Тежак”, илустрованог часописа за пољску привреду. Од 1910. живео је у центру Лазаревца у кући поред које је саградио велики магацин. Поседовао је једну од највећих сушара шљива у Србији. Умро је 1945. године, био је ожењен Радојком и имао је сина Рељу. Једна улица у Лазаревцу носи његово име.

Узбудљиво финале, одржано 4. јуна, трајало је скоро два и по сата

Митровић одбранио титулу

Тениски турнир, који је у одличној организацији Сектора за спортско-рекреативне активности Рударског басена „Колубара“, одржан крајем маја и почетком јуна, окупио је овога пута 28 учесника, радника РБ „Колубара“ и ПРО ТЕНТ-а.

Финале између Ивана Митровића и Душана Мартиновића, након игре од два сата и 19 минута, окончано је резултатом 6 : 3, 7 : 5. Победа двадесетдеветогодишњег Митровића, који је поновио сјајан резултат од прошле године када је тријумфовао над Луком Пакићем, много и не чуди, јер му тенис одлично иде од руке, поготово стони којим се професионално бавио две деценије, где је био трећи јуниор државе у Србији. Мањи рекет заменио је већим тек тако, како би се окушао у новом спорту, али се испоставило да и њим лако барата. У РБ „Колубара“ запослен је као оператер траке у Сувој сепарацији у Вреоцима. Посебно наглашава да је колектив добар, нарочито пословође Зоран Блажић и Саша Миљковић са којима је задовољство радити.

Главни рекреатор Никола Миљанић објашњава да се играло турнирски, системом елиминација, у два сета до шест гема. Задовољан је што је све протекло у најбољем реду, бројем учесника који су учествовали на турниру и тиме што се нико није повредио. Додаје да, нажалост, ове године није било заинтересованих жена, па је турнир одржан само у мушкој конкуренцији.

Међу такмичарима био је и четрдесетогодишњи Илија Радановић који је запослен у Служби за правне послове „Метала“. Током свог радног дана бави се администрацијом, решењима, прековременим радом, обрађивањем солидарне помоћи када се роди дете или неко премине. А након што заврши посао, одлази на црвену шљаку и почиње са

Митровић и Мартиновић

разгибавањем. Тенисом се бави од 2007. године, а како у шали каже, почео је кад и Новак Ђоковић, само свако у своме рангу. Самоук је тенисер, члан и део управе Тениског клуба „Колубара“ из Лазаревца.

– Турнир намењен радницима само је делић наших активности. Крајем августа игра се „Lazarevac Open“, често играмо против Лајковчана, одлазимо код њих или их сами угостимо. Користимо сваку прилику за рекреацију, али и дружење – каже Радановић и додаје да је захваљујући тенису упознао свог најбољег другара Стојчета који игра у А лиги, у којој су професионалци.

Радановић припада аматерској Б лиги, тако да нису конкуренција, што и није лоше, јер пријатељство неће бити угрожено.

Планир-мајстор Александар Стојковић тенис игра протеклу деценију. Помало је необично што је некада тренирао фудбал, али се мајсторство у ногама лепо уклопило са умешношћу у рукама. Аматерске турнирске и експозиционе мечеве не пропушта, а исход утакмице увек зависи од тога да ли је успео довољно да се одмори након напорног сменског рада на послу. У РБ „Колубара“ је најпре радио у Припреми, а потом и на радном месту руковаоца погонске станице.

Сада обавља посао планир-мајстора на Седмом БТО систему на Пољу „Е“. Његов задатак је, како објашњава, да испрати транспорт багера „глодара 2“ и мали транспорт, што није нимало лако. Истиче како се више плаћа одговорност него физичка снага, тако да је у сваком тренутку свом послу максимално посвећен. Посебно му је драго кад на турнире дођу колеге са посла да би га безрезервно подржале.

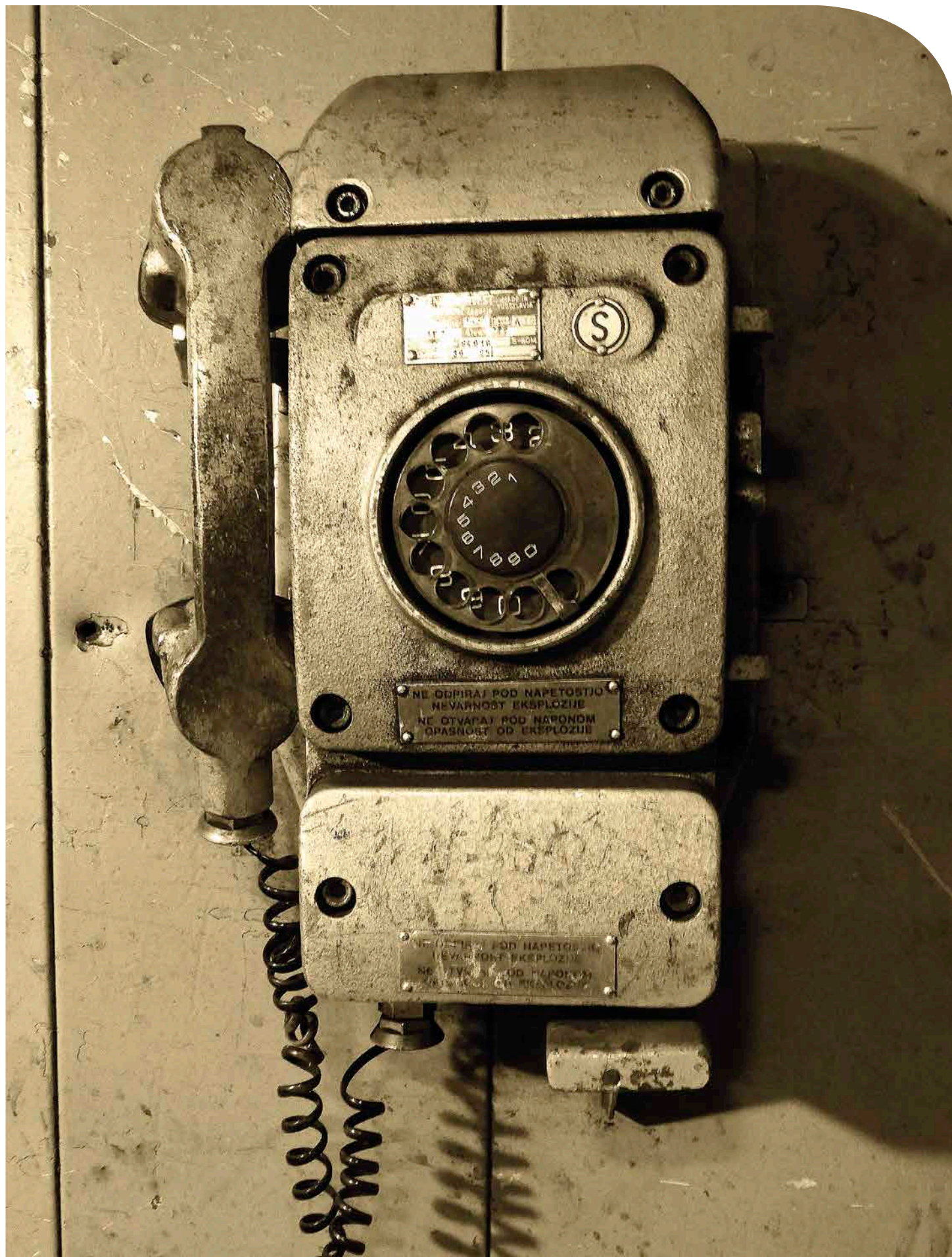
С. Ђоковић Станковић

Пред Митровићем и музичка каријера?

О томе да има доста различитих интересовања говори и то да се победник турнира Иван Митровић, недавно широј јавности представио и под уметничким именом Митра, објавивши први сингл и спот за песму „Милано“, која на YouTube-у већ има више од 200.000 прегледа. Песму модерног ритма направио је заједно са другаром Шћепаном Кнежевићем из Лазаревца, а објавила ју је „AS STUDIO TON“, продукцијска кућа познатог хармоникаша Александра Софронијевића.

Музиком је почео да се бави из хобија. Како сам наводи, није очекивао да ће наићи на велику подршку сарадника који су препознали таленат, бројних медија који су га промовисали, али и љубитеља комерцијалне музике који с нестрпљењем очекују нове песме.

/// Фото: Александар Рашин

CIP – Каталогизација у публикацији
 Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)[085.3]
ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА Србије Енергија Колубара ЕПС ЕПС Енергија Колубара / главни и одговорни уредник Ана Павловић. -
 2017, бр. 1 (нов.) - Београд : Електропривреда Србије, 2017- (Аранђеловац : Три О). - 30 cm
 Месечно. - Је наставак: Колубара (Пазаревац) = ISSN 1451-2890
 ISSN 2560-5143 = ЕПС Енергија Колубара
 COBISS.SR-ID 250299404

